

Elinvoimaohjelma 2014-16

Viitasaaren kaupunki

Kaupungin toimenpideohjelma Holstilan jäsennystä mukailleen

1. Saavutettavuuden varmistaminen
2. Sijaintietujen hyödyntäminen
3. Vetovoimasta ja viihtyvyydestä huolehtiminen
4. Osaava ja hyvinvoiva työvoima
5. Yritysten uusiutumiskyvyn ja innovaatiotoiminnan tukeminen
6. Yrittäjyyden edistäminen
7. Kunnan oman toiminnan uudistaminen ja hankinnat elinkeinopolitiikan vipuna
8. Yhteisöllisyys ja osallistaminen
9. Arviointi ja seuranta

(Holstila, E. 2012. Kaupunki oman onnensa seppänä: Kuntien elinkeinopolitiikan organisointi muuttuvassa toimintaympäristössä. Suomen kuntaliitto. Helsinki.)

1. Saavutettavuuden varmistaminen

Tavoite	Toimenpiteet/ hankkeet
Ohikulkijat asioivat Viitasaarella	<ul style="list-style-type: none">• Keskustan kehittämisohjelman laadinta ja toteuttaminen• Keskustan liittymien varmistaminen yleiskaavassa• Sininen tie ry:n jäsenyys ja yhteismarkkinointi/lobbaus• Nelostien varren kaavoitus ja yleisilme• Logistiikkakeskus ja tukipalvelut• Nelostien varren mainospaikat• Yhteys kuntoon ABC:ltä keskustaan
Valokuituyhteys on kaikkien saatavilla	<ul style="list-style-type: none">• Laajakaista kaikille 2015 hanke• Keski-Suomen verkkopalvelut
Viitasaari näkyy sosiaalisessa mediassa ja hyödyntää tehokkaasti paikallismediaa viestinnässä	<ul style="list-style-type: none">• Yhteistyö Seudun kanssa (paikallislehti)• Nelostien mainostaulut• Aktiivisuus mm. verkostohankkeiden markkinoinnissa• Google-optimointi ym. Näkyvyys netissä

2. Sijaintietujen hyödyntäminen

Tavoite	Toimenpiteet/ hankkeet
Lisää kesäasuntoja ja pidempiä oleskeluaikoja vapaa-ajan asunnoilla	<ul style="list-style-type: none">• Markkinointitoimet etenkin Seinäjoen ja Vaasan suuntaan mm. näkyvyys messuilla ja kohdealueen lehdissä.• Myös mm. Äänekosken ja Tikkakosken suunnat tärkeitä markkinoinnissa• Tonttitarjonta koottu Viitasaaren sivuille – sivujen markkinointia• Aktiivinen myynti (välittäjien kautta)
Sininen tie hyvään kuntoon!	<ul style="list-style-type: none">• Sininen tie ry:n jäsenyys ja yhteismarkkinointi• Seutukaupunkihanke liikunta- ja urheilumatkailun kehittäminen
Viitasaarelle sijoittuu logistiikkakeskus	<ul style="list-style-type: none">• Päivitetään yhteistyösuunnitelmat logistiikkakeskuksen, huoltoaseman ja eritasoliittymän osalta (aikaisemmat suunnitelmat)• Huomio myös pohjoisesta tuleviin kulkijoihin

3. Vetovoimasta ja viihtyvyydestä huolehtiminen

Tavoite	Toimenpiteet/ hankkeet
Luonnon hyödyntäminen kestäväällä tavalla	<ul style="list-style-type: none">• Vesistömatkailuhanke• Savivuoren liikuntakeskus• Paikkoja, joista pääsee hyvin jäälle, "Pilkkiparkit" ym.• Energiapuun käyttö ja sen tehokas hyödyntäminen imagomarkkinoinnissa
Julkisia ja yksityisiä palveluja tuotteistetaan ja tehdään näkyväksi potentiaalisille kohderyhmille	<ul style="list-style-type: none">• Kaupungin toimintojen ja yritysten palveluiden integrointi ja tuotteistus tyyliin Viitasport• Selvitetään oman "myynti- / markkinointityön" uusi toteutuksen tapa
Kuntalaiset ovat sitoutuneet paikallisyhteisöön ja toimivat aktiivisesti yhdistyksissä	<ul style="list-style-type: none">• Toimikunnat ja muu lähidemokratia: luodaan / ylläpidetään kuntalaisille instrumentteja vaikuttaa kaupungin toimintaan
Viitasaarella on tarjota laadukas ja monipuolinen tonttitarjonta (yritykset/asunnot)	<ul style="list-style-type: none">• Uusien rantatonttien kaavoitus ja infra• Kölkkyniemen ranta-alue yrityksille• Rivitalotontteja esim. Tuhmalanniemeen
Siisteyteen ja viihtyisyyteen panostetaan / Viitasaaren koko taajama-alue on siisti ja viihtyisä	<ul style="list-style-type: none">• Lape-työt (laatua perinnerakentamiseen)• Kaupungin metsien hoito: ekonomisesta esteettiseen ajatteluun taajama-alueella• Tonnin talkoot• Rytökasat nurkista pois jokakeväsillä katselmuksilla

4. Osaava työvoima

Tavoite	Toimenpiteet/ hankkeet
Osaavan työvoiman varmistaminen / Osaavaa ja tarpeen mukaista työvoimaa on saatavilla	<ul style="list-style-type: none">• Ajankohtaisena TE-toimiston työhönvalmennukset• Opinnäyttestipendit• Yhteistyö tutkimuslaitosten ja korkeakoulujen kanssa
Monipuoliset työmarkkinat: Viitasaarella mahdollisuus edetä tyouralla tehtävästä toiseen	<ul style="list-style-type: none">• Oppisopimuskoulutuksen tukeminen, markkinointi ja rohkaisu
Yleisen koulutustason kohottaminen	<ul style="list-style-type: none">• Räätelöidyt täsmäkoulutukset AMK:n kanssa esim. puualalle, logistiikkaan tai hoitoalalle• Työvoiman täydennyskoulutukset• JAO• POKE• Lukion erikoistumislinja(t)• Kaupungin henkilöstön koulutuspolitiikka

5. Yritysten uusiutumiskyvyn ja innovaatiotoiminnan tukeminen

Tavoite	Toimenpiteet/ hankkeet
Teolliset yritykset aktivoitu toimimaan keskenään ja kunnan kanssa.	<ul style="list-style-type: none">• Perustetaan Mustaniemen alueen (yritys)neuvosto• Älykkäät vihreät kaupungit –hankkeen hankesuunnitelman mukainen toiminta• Selvitetään yritysten halukkuus vientirinkiin tai vientiosuuskuntaan• Perustetaan vastaanottotila aloitteleville pienteollisuusyrityksille (Keskitie 30)• Tehdään ulkopuolisen asiantuntijan tuella kartoitus kasvu- ja kehittämishaluisten yritysten löytämiseksi ja aktivoimiseksi kannattavaan kasvuun tähtääviin toimenpiteisiin
Sukupolvenvaihdoksia on vauhditettu yrityksissä	<ul style="list-style-type: none">• Selvitetään seudun kuntien näkemykset seudullisen pääomarahaston luomiseen• Markkinoidaan ammattimaisen hallitustyöskentelyn tarpeesta alueen yrityksille ja mahdollisuuksien mukaan tuetaan niitä tukevia koulutuksia• Mentoritoiminnan synnyttäminen• Markkinoidaan tiimiakatemiaalle, Pokelle ja muille oppilaitoksille myytäviä yrityksiä ja tuotannontekijöitä
Luotu 24/7 vuorovaikutuksellinen törmäyspaja yrityksille ja opiskelijoille ja luoville ihmisille	<ul style="list-style-type: none">• Tuotteistetaan yrityshautomopalvelut• Luodaan vuorovaikutteiset hub- tyyppiset tilat• Järjestetään toimitilamarkkinointia kiertävillä näyttelyillä ja pop-up tapahtumilla• Markkinoidaan törmäyspajan mahdollisuuksia keksintöjen viikon yhteydessä• Järjestetään ammattilaiset alueella tapahtuma

6. Yrittäjyyden edistäminen

Tavoite	Toimenpiteet/hankkeet
Palvelualoitteikäytäntöä kokeiltu	<ul style="list-style-type: none">• Kokeillaan palvelualoitetta valitulla sektorilla• Palvelualoitteesta tiedotetaan runsaasti seudulla
Yrittäjyyskasvatus uuteen kukoistukseen	<ul style="list-style-type: none">• Kasvunpolkuhankkeen toimenpiteet palautetaan käytäntöön• Lukiolle ja ammattikoululle perustetaan yhteinen valinnainen yrittäjyyskurssi
Witaksen palvelut ja toiminta on alueella hyvin tunnettu	<ul style="list-style-type: none">• Kunta markkinoi aktiivisesti Witaksen palveluita
Kynnystä yrittää on laskettu	<ul style="list-style-type: none">• Tutustutaan Muuramen-malliin• Tuotteistetaan Viitasaaren yrittäjämäyönteisyys
Markkinointi on kohdennettua ja laadukasta	<ul style="list-style-type: none">• Markkinointimateriaalia lähetetään suorapostituksena valikoitujen toimialojen yritysjohdolle koko Suomessa• Toimialojen ja lähestyttävien yritysten valikoinnissa kartoitetaan alueella jo toimivat yritykset ja niiden mahdolliset alihankintatarpeet sekä niihin kytkeytyvät potentiaaliset yritysverkostot. Tässä yhteydessä selvitetään ja kuvataan myös alueelle sijoittuvien uusien yritysten käytettävissä olevat alihankintapalvelut.• Materiaalin lähettämisen eli suorapostituksen tueksi vaaditaan laaja puhelinkampanja• Laaditaan markkinointisuunnitelma

7. Hankinnat elinkeinopolitiikan vipuna

Tavoite	Toimenpiteet/ hankkeet
Hankintakalenteri on luotu	<ul style="list-style-type: none">• Luodaan hankintakalenteri, sisältää mm.<ul style="list-style-type: none">• Vähintään vuositason suunnittelu (vuosikello)• Pitkän tähtäimen investointisuunnitelmat ajoissa julki ja tiedottaminen, tiedottaminen, tiedottaminen
Päivitetty palvelu- ja hankintastrategia	<ul style="list-style-type: none">• Päivitetään palvelu- ja hankintastrategia<ul style="list-style-type: none">• Mitä itse, mitä ostetaan?• Yrittäjät mukaan antamaan näkemyksiä strategian laadintavaiheessa
Osaava ja strateginen hankintatoimi	<ul style="list-style-type: none">• Kartoitetaan hankintaosaamisen osaamistarve• Vuosittainen hankintaohjeen tarkastelu• Hyvien käytäntöjen läpikäyminen säännöllisesti hankintatyöryhmässä• Palvelumuotoilu tilaajan näkökulmasta (millä ostopalveluilla tuetaan markkinoiden kehittymistä)• Hankintaosaamisen keskittäminen• Merkittäviä hankintoja ei koskaan valmistella yksin• Hankintavuosikellon toteutumista seurataan vähintään kaksi kertaa
Hankintaprosessi on vuorovaikutteista	<ul style="list-style-type: none">• Kuullaan yrityskenttää yksittäisiä hankintoja valmisteltaessa

8. Yhteisöllisyys ja osallistaminen

Tavoite	Toimenpiteet/ hankkeet
Viitasaarella on me-henki → Viitasaaren henki	<ul style="list-style-type: none">• Vapaan sektorin aktivoituminen
Kuntalaiset osallistuvat aktiivisesti kaupungin tarjoamiin tapahtumiin sekä tuottavat ja ideoivat itse uusia aktiviteetteja	<ul style="list-style-type: none">• Suorat ja epäsuorat vaikuttamismahdollisuudet esiin ja samalle viivalle• Kootaan tieto eri kanavista yhteen paikkaan• Törmäytetään toimikuntia ym. keskenään• Säästötalkoissa kuntalaiset mukana• Normienpurkuun kuntalaiset mukaan em. esimerkin mukaan

9. Arviointi ja seuranta

Tavoite	Toimenpiteet/ hankkeet
Jokaiselle osa-alueelle ja toimenpiteelle on löydettävä jokin mitattava tavoite ja välitavoitteet	<ul style="list-style-type: none">• Toimenpiteet vastuutetaan toimialan ja vastuuhenkilön aseman tarkkuudella• Mitattavat tekijät tapauskohtaisesti. Tavoitteena aina eksaktit luvut, mutta mittauksen vähimmäistavoite on esim. hankkeissa etenemisen seuranta
Iteratiivinen toimintamalli, jossa tuloksia seurataan aktiivisesti ja niihin reagoidaan nopeasti	<ul style="list-style-type: none">• Kaupunginvaltuusto määrittelee talousarviossa määrärahat toimintalinjoittain, joita kaupunginhallitus toteuttaa seurantaan perustuen harkintansa mukaan• Kaupunginhallitus tai sen valtuuttama lautakunta toteaa kuukausittain kokouksessaan mittarit ja tekee tarvittaessa ohjaustoimenpiteitä
Raportointi	<ul style="list-style-type: none">• Vakioidut raportointimallit, mieluiten käytetään yksinkertaisia lukuja, joista voidaan muodostaa nykytilan ja kehitystrendin osoittava kuvaaja• Elinvoimakatsaukset puolivuositain• Tilinpäätökset (emo ja tyttäret)

Elinvoimapolitiikan ulottuvuudet

- Viitasaaren kaupunkistrategian kolme kärkeä ovat
 - Elinvoimainen ja kehittyvä kaupunki
 - Hyvinvoiva kuntalainen
 - Talous tasapainoon
- Elinvoimapolitiikka voidaan jakaa eritasoisiin ulottuvuuksiin:
 - Yleinen elinvoimapolitiikka pitää yllä alueen yleisiä kehittymisedellytyksiä
 - Kohdennettu elinvoimapolitiikka tukee alueen omaleimaisten ominaispiirteiden kehittymistä
 - Kokeileva elinvoimapolitiikka pyrkii ”tulevaisuuden siementen kylvämiseen”
- Elinvoimaohjelmassa keskitytään ensisijaisesti elinvoimaan ja kehitykseen, mutta vaikutuksia on luonnollisesti myös kuntalaisten hyvinvointiin ja kaupungin talouteen
- Elinvoimaohjelman lisäksi kaupunkistrategian alla ovat mm. palvelustrategia ja hyvinvointisuunnitelma, jotka täydentävät kaupunkistrategiaa elinvoimaohjelman ohella

(http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/03_muut_asiakirjat/20140527Alueja/15_Kolehmainen.pdf)

Esimerkkejä elinvoimapolitiikan ulottuvuuksista

	Yleinen elinvoimapolitiikka	Kohdennettu elinvoimapolitiikka	Kokeileva elinvoimapolitiikka
Asuminen ja eläminen	Saavutettavuus <ul style="list-style-type: none">• Valokuitu• Sinisen tien kunto• Nelostien liittymät keskustaan	Tonttitarjonta <ul style="list-style-type: none">• Keskustan kerrostalotontit• Tuhmalanniemen rantakaava• Kymönkosken vesi- ja viemäriverkosto	Muuttoapu Viitasaarelle <ul style="list-style-type: none">• Ilmainen muuttoapu ja muu kotiutumistuki Viitasaarelle muuttaessa
Yrittäjyys ja elinkeinot	Elinkeinoelämän "perustuki" <ul style="list-style-type: none">• Kehittämisyhtiö Witas• Mustaniemen kauppa- ja teollisuusalue• Kaupungin liiketilat	Yritysten kasvuun tähtäävät toimenpiteet <ul style="list-style-type: none">• Innofactory -hanke• Mustaniemen yritysneuvosto• Postitalon remontti, Puulukion yrityskäyttö	Keksintöjen viikko <ul style="list-style-type: none">• Foorumi, jossa uudet keksinnöt pääsevät esille ja keksijät kohtaavat kuluttajia ja yrittäjiä• Kasvualusta uusille tuotteille
Kaupungin omat toiminnot	Vahvat peruspalvelut <ul style="list-style-type: none">• Koulukampuksen investoinnit• Wiitaunionin yhteistyö mm. SOTE-palveluissa	Edukseen erottuvat palvelut <ul style="list-style-type: none">• Viitasaari Areena• Wiitalinna	Uusien toimintamallien hakeminen <ul style="list-style-type: none">• Pro Viitasaari -yhteistyö kaupungin, yrittäjien ja paikallismedian kanssa• Lukion kamppailulinja